

**Butlletí Informatiu
de la Reial Acadèmia de Farmàcia
de Catalunya**

Número 3 Setembre- Desembre de 2019

Junta de Govern

President	<i>Excm. Sr. Dr. Jaume Casas Pla</i>
Vice-president	<i>Excm. Sr. Dr. Pere Berga Martí</i>
Secretària general	<i>Excma. Sra. Dra. Rosaura Farré Rovira</i>
Tresorer	<i>Excm. Sr. Dr. Joan Permanyer Fàbregas</i>
Interventora	<i>Excma. Sra. Dra. Rosa Núria Aleixandre Cerarols</i>
Bibliotecari	<i>Excm. Sr. Dr. Martí Pujol Forn</i>
Vice-secretària	<i>Excma. Sra. Dra. Núria Casamitjana Cucurella</i>

Altres càrrecs

Responsable relacions externes i del Butlletí Informatiu:

Excm. Sr. Dr. Oriol Valls Planells

President de la Comissió Científica:

Excm. Sr. Dr. Jaume Piulats Xancó

Coordinadora relacions interacadèmiques de Catalunya:

Excma. Sra. Dra. M. dels Àngels Calvo Torras

Coordinador relacions interacadèmiques de la resta de l'Estat Espanyol i estrangeres:

Excm. Sr. Dr. Josep M. Ventura Ferrero

Director de Comunicació i Publicacions:

Excm. Sr. Dr. Ramon Canela Arqués

Assessor jurídic:

Excm. Sr. Agustí Jausás Martí

Presidents de Secció

Secció 1a Física, Química i Geologia:

Excm. Sr. Dr. Oriol Valls Planells

Secció 2a Biologia i Biotecnologia:

Excma. Sra. Dra. Joana M Planas Rosselló

Secció 3a Farmàcia Industrial:

Excm. Sr. Dr. Josep Ramon Ticó Grau

Secció 4a Salut Pública, Alimentació i Ambient:

Excma. Sra. Dra. Àngela Domínguez García

Secció 5a Història, Legislació i Deontologia:

Excma. Sra. Dra. Núria Casamitjana Cucurella

Secció 6a Farmacologia:

Excm. Sr. Dr. Josep Domènech Berrozpe

Secció 7a Farmàcia Assistencial:

Excm. Sr. Dr. Alfonso del Pozo Carrascosa

Editorial

Aquest quadrimestre ha estat ple d'activitats acadèmiques. Com veurem més endavant, un grup de membres de la nostra corporació, sota l'organització del Dr. Miquel Ylla-Català, ha visitat la Universitat de Montpeller, desenvolupant diversos actes acadèmics i conferències. També hi ha hagut un Encontre Iberoamericà d'Acadèmies de Farmàcia a la ciutat de Granada amb participació de diversos acadèmics de la nostra Corporació. Cal destacar també l'acte celebrat a la ciutat de Palma i l'ingrés com a acadèmic de Medicina del nostre president Dr. Jaume Casas. Celebrem així mateix, que el nostre anterior President Dr. Josep M Ventura hagi estat proposat com acadèmic corresponent per "la Academia de Farmacia del Reino de Aragón".

Quant a nous acadèmics destacarem l'ingrés com acadèmic de número del Dr. Grau i dels acadèmics corresponents Drs. Vallès, Badimón i Ciudad. Seguin la nova normativa, totes les seccions, excepte la segona, han proposat acadèmics corresponents, sis en total. Totes les propostes han estat aprovades per àmplia majoria per la Junta General.

Les seccions primera, quarta, sisena i setena han organitzat sessions públiques ordinàries, exposant i discutint temes de gran interès. Ens cal lamentar, com en altres ocasions, la poca assistència de públic en aquests actes.

Ens cal destacar, finalment, les dues sessions necrològiques hagudes aquest quadrimestre. La primera, dedicada al que fou el nostre President Josep Esteve i l'altra en memòria dels altres acadèmics finats Drs. Parés, Castelló i Quevedo.

Acabarem desitjant-vos que hageu passat unes bones festes de Nadal i que iniciu l'any 2020 amb il·lusió i amb ganes de participar intensament en totes les activitats de l'Acadèmia.

Nous acadèmics

El passat dia 16 de setembre, l'**Excel·lentíssim Sr. Dr. Santiago Grau Cerrato** ingressà com acadèmic numerari amb la lectura del discurs: "*Pasado, presente y futuro de la antibioterapia*", li contestà, en nom de l'Acadèmia, l'Excm. Sr. Dr. Jaume Piulats Xancó.

El dia 7 d'octubre, l'**Il·lustre Sr. Dr. Joan Vallès Xirau** ingressà com acadèmic corresponent amb la lectura del discurs: "*La Botànica als estudis de Farmàcia de Catalunya: Una disciplina en perill d'extinció. Algunes reflexions i dues reivindicacions*", el presentà, en nom de l'Acadèmia, l'Excm. Sr. Dr. Salvador Cañiguerol Folcarà.

El dia 21 d'octubre, l'**Il·lustre Sr. Dr. Juan José Badimon Maestro** ingressà com acadèmic corresponent amb la lectura del discurs: "*Papel de los lípidos en la enfermedad arterioesclerótica y su control terapéutico*", el presentà, en nom de l'Acadèmia, l'Excm. Sr. Dr. Joan J. Guinovart Cirera.

El dia 28 d'octubre, l'Il·lustre Sr. Dr. **Carlos J. Ciudad Gómez** ingressà

com acadèmic corresponent amb la lectura del discurs: “*Pinces de Polipurina: un nou tipus de polinucleòtids per teràpia gènica*”, el presentà, en nom de l'Acadèmia, l'Excm. Sr. Dr. Jaume Piulats Xancó.

Sessions acadèmiques que han tingut lloc aquest quadrimestre

Acte homenatge Dr. Josep Esteve i Soler. La vida és una oportunitat: El dia 9 de setembre a la sala d'actes de la RAFC, es va celebrar, organitzat conjuntament per les Reials Acadèmies de Farmàcia i de Medicina de Catalunya, un acte homenatge del qui fou president de la nostra Institució, recentment traspasat Dr. Josep Esteve i Soler. L'acte fou presidit per Consellera de Cultura Hble. Sra. Maria Àngela Vilallonga. Intervingueren el Dr. Jaume Casas,

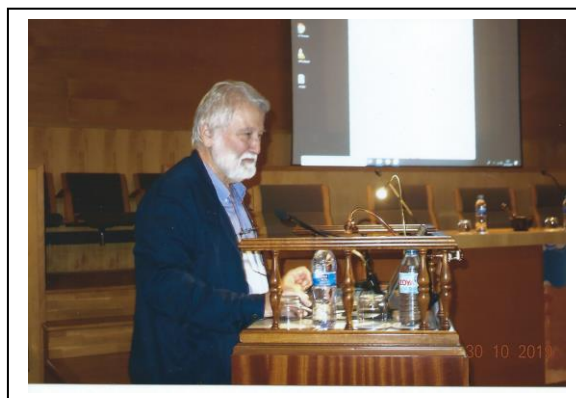
Josep Esteve i Soler

President de la Reial Acadèmia de Farmàcia; el Dr. Josep A. Bombí, President de la Reial Acadèmia de Medicina; el Dr. Joan Uriach, amic i company d'estudis; el Sr. Antoni Vila Casas, amic emprenedor; el Dr. Jorge Gallardo, amic de la indústria; el Dr. Jordi Sierra,

amic acadèmic de medicina; i la Dra. Montserrat Esteve, Presidenta de la Fundació Dr. Antoni Esteve.

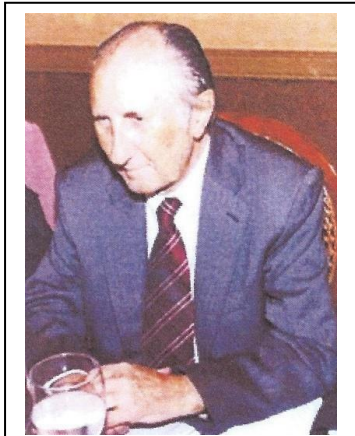
Sessió Pública Ordinària organitzada per la Secció IV: El dia 30 d'octubre, a la sala d'actes de la RAFC, se celebrà una taula rodona, organitzada per la Secció IV Salut Pública sobre "*Economia Circular*". Moderà l'acte l'Excm. Sr. Dr. Francesc Tresserra, Secretari

de la secció IV i van actuar com a ponents: el Prof. Dr. Joan Domènec Ros, President de l'Institut d'Estudis Catalans amb el tema “*la sostenibilitat és possible?*”; i el Prof. Dr. Miquel Salgot, acadèmic numerari de la RAFC amb el tema “*aigua i economia circular*”.

Sessió Pública Extraordinària “In Memoriam”: El dia 11 de novembre a la seu de la Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya se celebrà una sessió pública extraordinària “in memoriam”, en record dels acadèmics últimament traspassats: **Excm. Sr. Dr. Ramon Parés i Farràs**,

**Josep M Castelló
Barenys**

acadèmic numerari emèrit, la necrològica del

qual va ser llegida per l'acadèmica numerària Excm. Sra. Dra. M Àngels Calvo Torras; **Il·ltre. Sr. Dr. Josep M Castelló Barenys**, acadèmic

corresponent, la necrològica del qual va ser llegida per l'acadèmic numerari Excm. Sr. Dr. Ramon Canela Arqués;

Il·ltre. Sr. Dr. Fernando Quevedo, acadèmic corresponent emèrit, la necrològica del qual va ser llegida per l'acadèmic numerari emèrit Excm. Sr. Dr. Josep M Ventura Ferrero.

Ramon Parés Farràs

Fernando Quevedo

Sessió Pública Ordinària organitzada per la Secció VI:

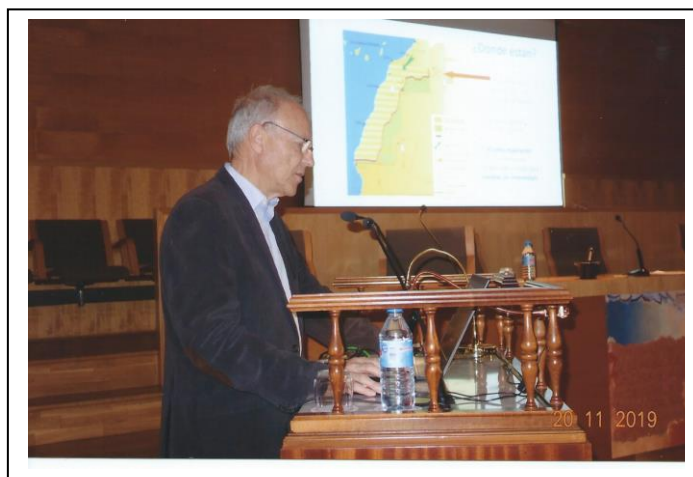
El dia 13 de novembre, a la sala d'actes de la RAFC, se celebrà una taula rodona, organitzada per la Secció VI, Farmacologia, sobre “*La importància de la gestió del coneixement en el disseny de fàrmacs més efectius i*

segurs”. Moderà l’acte l’Excm. Sr. Dr. Josep Domènech Berrozpe, President de la secció VI. Va actuar com a ponent el Dr. Josep Prous Jr. Director Executiu de Bioinfogate i Director d’Investigació de Prous Institute for Biomedical Research.

Jornada Pública organitzada per la Secció I: El dia 18 de novembre, a la sala d’actes de la RAFC, se celebrà una jornada científica teòrico-pràctica, organitzada per la Secció I, Física, Química i Geologia, en col·laboració de les empreses IESMAT i Formulacion, sobre “*Caracterización de suspensions y emulsiones líquidas y reologia de alta cizalla, para el análisis de la estabilidad de formulaciones líquidas y otras propiedades de dispersiones y emulsiones*”. Moderà l’acte l’Excm. Sr. Dr. Oriol Valls i Planells, President de la secció I. Van actuar com a ponents els Srs. Daniel Martínez i Hector Perez de IESMAT SA i Emily Woodcock de Formulacion. A la Jornada va assistir-hi nombrós públic, prèviament inscrit, que va seguir amb atenció tota la Jornada.

Sessió Pública organitzada per la Secció VII: el dia 20 de novembre, a les 18 h 30 se celebrà a la sala d’Actes de la RAFC una conferència molt interessant titulada “El Laboratori de producció de medicaments del campament de refugiats

del Poble Saharai” fou impartida per l’acadèmic Il·lm. Dr. Codina, bon coneixedor del tema a qui presenta l’Il·lm. Sr. Dr. Miquel Carreras, secretari de la secció.

Junta General Ordinària. El passat dia 16 de desembre, a la sala d’actes de la RAFC, es va celebrar la Junta General Ordinària d’acadèmics. En primer lloc es va demanar si hi havia alguna esmena a les actes de les Juntes Generals anteriors, que prèviament s’havien enviat per correu, com que no hi va haver cap esmena es van sotmetre a votació i es van aprovar per unanimitat.

Tot seguit va prendre la paraula l'Excm. Sr. President Dr. Jaume Casas qui, després d'agrair les mostres de solidaritat, expressades per diferents acadèmics, pel seu estat de salut, va emetre l'informe reglamentari, exposant, entre altres temes, la problemàtica econòmica sorgida a l'Acadèmia pel retard en el pagament de les subvencions per part, sobretot, del Departament de Salut de la Generalitat; el projecte de passar la gestió de les acadèmies de Catalunya del Departament de Justícia al de Cultura, de moment ajornat fins al febrer; la signatura d'un conveni de col·laboració entre la nostra Acadèmia i la Societat Catalana d'Història de la Farmàcia; l'èxit del nou sistema de proposta d'acadèmics corresponents per part de les seccions, informant d'una nova convocatòria el mes de juny; l'acte de Palma de Mallorca; el viatge a Montpeller organitzat pel Dr. Ylla-Català; el "Encuentro Iberoamericano de Academias de Farmacia" celebrat a Granada. També va informar del traspàs de la Fundació Concòrdia i els seus actius al Consell de Col·legis de Farmacèutics de Catalunya i del canvi de la vicepresidència del Consell Interacadèmic de Catalunya que passa a l'Acadèmia de Doctors de Catalunya. Així mateix va indicar que l'acte de germanor previst en l'anterior Junta General s'ha ajornat per diversos motius. Finalment es va lamentar de la poca assistència de públic als actes de l'Acadèmia, especialment els que organitzen les diferents seccions. També va felicitar la Dra. M Lluïsa Garcia, Acadèmica Numeraria i secretaria de la secció 1a, pel seu accés a la Càtedra de Físicoquímica de la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona.

El Sr. President informà també que en la convocatòria de 2019 s'havia presentat una única proposta pel Premi de l'Acadèmia, que correspon al Dr. Abel Mariné, per la seva trajectòria científica especialment en el camp de l'alimentació. La proposta es va sotmetre a votació per la Junta d'acadèmics i es va aprovar per àmplia majoria.

Tot seguit el Sr. Vicepresident Dr. Pere Berga, va informar de la seva assistència a l'acte d'entrega dels Premis "Josep Trueta" al Palau Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, destacant el rebut pel nostre company Dr. Abel Mariné. També va informar de la seva assistència a Madrid a la nova edició dels "premios Panorama" i a l'Ajuntament de Barcelona per l'entrega de la medalla d'or al nét de Pompeu Fabra.

El Dr. Oriol Valls va ser convidat a prendre la paraula per presentar la nova edició facsímil de "Les Concòrdies de Barcelona del segle XVI" editat per

la nostra Acadèmia en col·laboració amb Edicions de la Universitat de Barcelona, una obra de gran valor editorial que, aviat, serà entregada a tots els acadèmics numeraris i numeraris emèrits que ho sol·licitin.

Seguidament, va prendre la paraula el Sr. Tresorer, Dr. Joan Permanyer, per presentar i sotmetre a votació el pressupost de l'Acadèmia per l'any 2020. Un pressupost que va indicar era de tipus continuista pels ajusts econòmics deguts al retard del pagament de subvencions, com havia comentat abans el Sr. President. El pressupost va ser aprovat per unanimitat dels assistents.

El Sr. President va prendre de nou la paraula per informar dels problemes de la centraleta telefònica de l'Acadèmia que dificulten les comunicacions i que tenen difícil solució.

Seguidament va presentar el document sobre “pseudoteràpies”, elaborat conjuntament, per les acadèmies catalanes de Medicina, Farmàcia i Veterinària a instàncies de l'organització #coNprueba. El text, enviat prèviament a tots els acadèmics, es va sotmetre a votació per la Junta General, que el va aprovar per unanimitat.

Tot seguit va intervenir el Sr. Bibliotecari, Dr. Martí Pujol, per explicar les accions portades a terme en el Museu Cusí, com la salvaguarda dels llibres de major valor en vitrines i la col·locació del quadre “Jesucrist Farmacèutic” regalat al Museu pel Dr. Josep M. Ventura. També va informar de la pròxima edició facsímil del llibre “De Monstris” de gran valor bibliogràfic.

Finalment el Dr. Ramon Canela va informar de la bona marxa de la pàgina Web de l'Acadèmia, i de la seva propera ampliació subvencionada per un projecte de la Fundació “La Caixa”.

Junta General Extraordinària. A continuació de la Junta Ordinària es va procedir a la celebració d'una Junta General Extraordinària amb l'objectiu de votar els acadèmics corresponents proposats per les diferents seccions de l'Acadèmia. Els Candidats proposats eren els Drs.: Josep Allué Creus, Arantxa Catalán Ramos, José Ignacio Izquierdo Pulido, Joan Uriach Torelló, Roger Valls Foix, i Catherine Vidal Ortega.

Un cop feta la votació i finalitzat el recompte de vots, es va poder constatar que tots els candidats havien estat aprovats per àmplia majoria.

Altres activitats i notícies

Ingrés com acadèmic del Dr. Jaume Cases a l'Acadèmia de Medicina. El dia 1 d'octubre va tenir lloc la recepció com a acadèmic corresponent a la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya del nostre President, l'Excm. Sr. Dr. Jaume Casas Pla, amb el discurs titulat: *“Les Ciències de la Salut en l'humor gràfic a la fi del segle XX”*.

Visita a la Universitat de Montpeller. Organitzada pel Dr. Miquel Ylla-Català, la Reial Acadèmia de Farmàcia va dur a terme un viatge a la ciutat de Montpeller els dies del 23 al 26 de setembre de 2019. Hi assistiren vint-i-sis persones, moltes d'elles acadèmics amb el nostre president Dr. Jaume Casas al capdavant. La visita es va fer el dimarts dia 24 de setembre amb el següent programa: Matí rebuda per les autoritats acadèmiques de la Facultat amb el

Facultat de Farmàcia de Montpeller

Le Droguier

degà Prof. Dr. Vicent Lizenski. Tot seguit visita detallada al museu. A continuació visita al “Droguier”, dirigit per Eric Letessier. Al migdia dinar al hall de la Facultat. A la tarda Acte Acadèmic: *“Introducció i presentació de la nostra Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya”* pel seu president Jaume Casas; presentació de la Universitat de Montpeller i de la Facultat de Farmàcia pel prof.

Bernard Bataille. Conferència *“Biotechnologies et médicaments du futur”* prof. Bernard Bataille. Conferència per Maria José Alonso, acadèmica. *“La Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya, vocació i projectes”*. Visita a la ciutat.

Acte acadèmic a la ciutat de Palma de Mallorca. El dia 10 d'octubre passat se celebrà a la seu de la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears (RAMIB), una sessió conjunta de les Reials Acadèmies de Medicina de les Illes Balears i de Farmàcia de Catalunya (RAFC), sobre el tema “*Què hi ha de nou en la clínica i la biologia de les infeccions per legionel·la?*”

dissertaren el M. Il·ltre. Sr. Sebastià Crespí Rotger, acadèmic corresponent de la RAFC i acadèmic numerari de la RAMIB, i el M. Il·ltre. Sr. Javier Garau Alemany, acadèmic numerari de la RAMIB. A la sessió hi va assistir un públic nombrós i representants d'ambdues Acadèmies

Trobada Iberoamericana d'Acadèmies de Farmàcia.

Organitzat per la “Academia Iberoamericana de Farmacia”, va tenir lloc a Granada, els dies 14 a 17 d'octubre el “VIII Encuentro Internacional de la Asociación Iberoamericana de Academias de Farmacia”. A la reunió va assistir-hi

el nostre President Dr. Jaume Casas i nombrosos acadèmics de tot Espanya.

El programa, molt intens, va incloure les intervencions dels nostres acadèmics: Dr. Josep M. Ventura Ferrero que va participar en “*l'Acte in memoriam de l'Excm. Sr. D. Fernando Quevedo Ganoza*”; el Dr. Oriol Valls Planells amb la ponència “*Recomendaciones de la Academia: la importancia terapéutica y socioeconómica*

de los medicamentos biotecnológicos” i el Dr. Pere Berga Martí amb la ponència “*La innovación en la investigación de nuevos fármacos*”.

Jornada de portes obertes del Museu Cusí de Farmàcia. El dissabte dia 26 d'octubre va tenir lloc la tradicional “Jornada de portes obertes del Museu Cusí de Farmàcia”, organitzada pel nostre bibliotecari i Conservador del Museu, l'Excm. Sr. Dr. Martí Pujol Forn. Va assistir-hi nombrós públic.

Properes activitats

Calendari d'activitats previstes. Rebreu informació més detallada pròximament.

- 13 de gener: Sessió inaugural del curs 2020 de la Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya, en el decurs de la qual l'acadèmic numerari Excm. Sr. Dr. Marius Rubiralta Alcañiz, llegirà el seu discurs reglamentari titulat *“La importància de l'alimentació per la salut i el benestar de la societat, l'Agenda 2030 i el compromís de Catalunya amb els Objectius del Desenvolupament Sostenible (ODS)”*.
- 27 de gener: Recepció de l'acadèmica corresponent Il·lustre Dra. Stella Moreno, amb el discurs titulat: *“El aerosol atmosférico: reflexiones en torno al tamaño de partícula y sus efectos en la salud humana”*. La presentarà en nom de l'Acadèmia l'Excm. Sr. Dr. Jaume Casas Pla.
- 19 de febrer: Taula rodona Secció II *“Noves teràpies per disminuir el LDL-colesterol en humans”*.
- 11 de març: Taula rodona Secció IV *“Xarampió”*.
- 16 de març: Recepció de l'acadèmica corresponent Il·lustre Dra. Antonia Ribes, amb el discurs titulat: *“Impacte de les tècniques de seqüenciació massiva en l'estratègia diagnòstica de les malalties metabòliques hereditàries”*. La presentarà en nom de l'Acadèmia l'Excm. Sra. Dra. Teresa Pàmpols Ros.
- 23 de març: Recepció de l'acadèmic corresponent Il·lustre Sr. Dr. Manuel Puga, amb el discurs titulat: *“Avances de la industria farmacéutica ante el reto de la responsabilidad social corporativa (2004- 2019)”*. El presentarà en nom de l'Acadèmia l'Excm. Sr. Dr. Miquel Ylla-Català Genís.
- 20 d'abril: Recepció de l'acadèmic corresponent Il·lustre Sr. Dr. Àngel Concheiro, amb el discurs titulat: *“Medicamentos personalizados: sistemas de administración avanzados para medicina de precisión”*. El presentarà en nom de l'Acadèmia l'Excm. Sr. Dr. Josep Domènech Berrozpe.
- 22 d'abril: Presentació de les noves edicions de l'Acadèmia: *“Les Concordies de Barcelona del segle XVI”* i *“De Monstris”*.
- 6 de maig: Recepció de l'acadèmica corresponent Il·lustre Sra. Dra. Maria Izquierdo, amb el discurs titulat: *“Que dormiu bé, que mengeu bé, que estigueu bé”*. Encara està per determinar l'acadèmic que la presentarà.

Institucions i entitats que patrocinen les activitats de l'Acadèmia:

Almirall, S.A.; Antoni Vila Casas; Associació Espanyola de Farmacèutics de la Indústria (A.E.F.I.); Consejo General de Colegios de Farmacéuticos; Consell Català de Col·legis Farmacèutics; Conselleries de Justícia i Salut de la Generalitat de Catalunya; Dr. Esteve; Federació Farmacèutica Soc. Coop. C.L.; Grífols Movaco S.A.; J. Uriach y Compañía, S.A.; Laboratoris Angelini Farmacèutica S.A.; Laboratori Viñas; Laboratoris Ferrer Internacional; Laboratoris Ordesa S.L.; Novartis Farmacèutica S.A.

Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya. Carrer de l'Hospital 56. 08001 Barcelona.
Tel. 934430088. Fax 933295204. E-mail: academia@rafc.cat Web: <http://www.rafc.cat>